

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3524/2022
07.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хацића, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Станић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Никола Столић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 563/21 од 29.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 07.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 563/21 од 29.12.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови П2 352/21 од 07.10.2021. године, ставом првим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици којом је туженом ББ из ... забрањено приближавање тужиљи АА на удаљености мањој од 100 метара и наложено уздржавање од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања којим би се угрозио њен телесни интегритет, душевно здравље и спокојство. Ставом другим изреке, одређено да ова заштитна мера траје највише годину дана са могућношћу продужења, све док не престану разлози због којих је мера изречена, а ставом трећим изреке, да жалба не задржава извршење пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.750,00 динара, а у осталом делу захтев тужиље за накнаду трошкова поступка одбијен је, као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 563/21 од 29.12.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојена жалба туженог и првостепена пресуда је преиначена у делу који се односи на трошкове поступка, тако што је тужени обавезан да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 48.000,00 динара, а у преосталом делу првостепена пресуда је потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020) и оценио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка, због којих се ревизија може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су су биле у интимној вези од марта до децембра 2020. године. Тужила је радила на бензинској пумпи на којој су били паркирани камиони туженог и његовог брата. Странке су се виђале и у вишемесечном трајању одржавале интимне односе, тужила као девојка и тужени као ожењен човек. Тужила је одлучила да везу прекине у децембру 2020. године. Након тога, тужени је 02.05.2021. године док је тужила радила дошао у ресторан на пиће са једним човеком, тужили се није обраћао. Тужила је одмах изашла из ресторана и послала телефонску поруку супрузи туженог. У стању узнемирености супруга је назвала туженог захтевајући да дође кући, што је он и учинио. Потом, тужени је назвао телефоном тужилу и упутио претње, рекавши да има пиштољ и да ће доћи да убије њену мајку и све по кући. Уплашена од претњи, тужила је позвала колегиницу да је одвезе до куће, близу куће изашла је из возила да сачека туженог, дошло је до препирке и свађе између њих, те и до физичког сукоба. И то, када је тужила одбила да по позиву туженог уђе у његово возило, он ју је два пута бацио на бетон. У сукобу тужила је ударила туженог. Након што их је комшиница раздвојила, тужени је отишао, а тужилина колегиница позвала полицију. Због повреда задобијених у овом сукобу тужила и тужени су се обратили лекару. Поводом описаног догађаја тужили и туженом су изречене мере забране приласка једно другом. Мере су истекле 04.06.2021. године. Потом, 16.06.2021. године тужили је продужена мера забране контактирања и приласка туженом, а разлог су претеће поруке које је тужила послала туженом, мера је одређена са трајањем до 17.07.2021. године. Тужила је након свега отишла у Црну Гору на извесно време како би се склонила, а и даље страхује од туженог односно страхује да ће тужени покушати да јој се приближи.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови одлучили када су усвојили тужбени захтев налазећи да су у конкретном случају испуњени услови за одређивање мере заштите од насиља у породици позивајући се на одредбе члана 3. тачка 2, члана 197. и 287. Породичног закона.

Према одредби члана 197. став 1. Породичног закона, насиље у породици јесте понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Ставом 2. истог члана наведена су понашања која се неизоставно сматрају насиљем у породици. Ставом 3. истог члана прописано је да се члановима породице између осталог сматрају и лица која су међусобно била или су још увек у емотивној или сексуалној вези.

У конкретном случају, утврђено је да су странке биле у емотивној и сексуалној вези, по чијем прекиду су обострано испољена понашања са карактеристикама насиља у породици. Поступање туженог после тужиљине поруке његовој супрузи, имало је обележје озбиљне претње упућене тужиљи, стављањем у изглед зла које прети њој блиским особама и њој лично, при чему се тужени упутио према дому у ком она живи. На основу утврђеног о понашању туженог упућивањем претње и изазивањем физичког сукоба, као ситуација узнемирујућих и угрожавајућих за мир, спокојство и психички интегритет тужиље, правилно су закључили нижестепени судови да су се стекли услови за изрицање мере заштите од насиља у породици на основу члана 197. став 1. и 2. Породичног закона, издавањем забране даљег узнемиравања. Ова мера је одређена у одговарајућем трајању, имајући у виду околности конкретног случаја и одредбу члана 198. став 3. наведеног закона, којом је прописано да мере заштите од насиља у породици може трајати највише годину дана. Одредбом члана 199. овог Закона, предвиђено је да се мера заштите од насиља у породици може продужавати све док не престану разлози због којих је мера била одређена.

Неосновани су ревизијски наводи којима се указује да поменути сукоб који се догодио између тужиље и туженог дана 02.05.2021. године, не може да се квалификује као насиље у породици зато што се ради о појединачном инциденту, а не о угрожавању телесног интегритета, душевног здравља или спокојства у временском трајању.

У конкретном случају, испољено насиље не своди се на један чин или акт без последица. Тужени је упућеном претњом изазвао страх код тужиље, доласком продубио конфликт, који се није задржао само на вербалној основи, већ је прерастао у физички сукоб, у ком је тужени употребио физичку силу у односу на тужиљу. Демонстрација вербалне агресије и физичке силе се не може толерисати. Полазећи од постулата нулте толеранције на насиље, Врховни касациони је оценио да ревизија туженог није основана.

Имајући у виду да је тужени извршио акте психичког и физичког насиља према тужиљи, са којом је био у емотивној и сексуалној вези, испуњени су услови за пружање тражене правне заштите у смислу члана 197. Породичног закона.

Мере породичноправне заштите имају превентивни карактер. Сврха мера је да се њиховом применом спречи поновно извршење насиља, те обезбеди нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравља и личне безбедности лица изложених насиљу, као и непосредним или посредним жртвама.

Мере заштите од насиља у породици не штите само жртве насиља, већ и починиоце, јер их својим постојањем и деловањем осујећују у понављању таквог недозвољеног понашања и следом тога заштићују од поновног трпљења законских последица. За жртве породичног насиља ове мере заштите треба да обезбеде живот без страха од даљег насиља. У конкретном случају, парничне странке су у озбиљно поремећеним односима, таквим да је дошло до узајамног психичког и физичког насиља. Зато је потребно да буде одређена временска и просторна дистанца између њих. То је посебно битно, јер је тужиља млада девојка, док је тужени породичан човек који има супругу, а крајњи циљ ових мера је заштита породице као основне, али и најзначајније заједнице људског друштва, породице као целине, али и сваког њеног члана појединачно.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

Такође, захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији, одбијен је као неоснован, с обзиром да тужени изјављеном ревизије није постигао успех.

На основу одредбе члана 414. и члана 165. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одучио као у изреци.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**